

Inleiding

De fiets is traditiegetrouw een belangrijk, duurzaam en gezond vervoermiddel in Nederland, en wordt steeds belangrijker. Met de komst van de e-bike is de fiets voor steeds meer mensen een aantrekkelijkere optie voor langere afstanden bijvoorbeeld voor woon-werkverkeer.

Goede voorzieningen voor fietsers maakt fietsen aantrekkelijk. Hierdoor laten mensen de auto staan, waardoor er een schonere buitenlucht is, er minder openbare ruimte nodig is voor auto's en mensen gezonder gaan bewegen.

We zien dat fietsen in landelijk, provinciaal en lokaal beleid belangrijk wordt gevonden, maar dat beleid vaak niet duidelijk genoeg is of dat de uitvoering erg traag is.

Het rijk, de provincie en gemeenten hebben allemaal eigen verantwoordelijkheden én eigen prioriteiten, die met beperkte middelen gerealiseerd moeten worden.

Daarom bieden we hieronder een aantal heel concrete voorstellen voor makers, uitvoerders en controleurs van het fietsbeleid in de provincie Noord-Holland.

Manifest Ruimte voor de fietser

Prioriteit voor de fiets bij Provincie Noord-Holland en gemeenten

4 maart 2023

1. Lopen en fietsen zijn het startpunt bij het denken over de leefomgeving

'If you plan for cars and traffic, you get cars and traffic. If you plan for people and places, you get people and places.' William H. Whyte (1980)

Of het nu gaat om nieuwbouwwijken of verbetering en verdichting van bestaande wijken, fietsen en lopen moet het uitgangspunt zijn bij het denken over de leefomgeving. Dit betekent dat belangrijke dagelijkse voorzieningen, zoals werk, scholen, winkels, huisartsen, buurthuizen, bibliotheken en openbaar vervoer binnen loop- of fietsafstand beschikbaar moeten zijn.

En geef eerst ruimte aan lopen en fietsen, wat dan over blijft kan naar auto.

Hiermee vermindert de noodzaak om een auto te hebben en wordt fietsen (weer) vanzelfsprekend.

2. Planmatig realiseren van de doorfietsroutes

Op belangrijke routes, die aantrekkelijk zijn voor woon-werkverkeer, komen comfortabele, veilige en (minimaal 2,5 m) brede doorfietsroutes met zo min mogelijk hinder onderweg door verkeerslichten.

De provincie zorgt (in samenwerking met gemeenten, de Vervoerregio en buurprovincies) voor:

- Doorlichten van routes op te scherpe bochten, onhandige voorrangssituaties, onderhoud en ongunstig afgestelde verkeerslichten, en planning van nieuwe doorfietsroutes,
- Een planmatige aanpak voor effectieve realisatie van de geplande doorfietsroutes,
- Minimaal éénmaal per jaar rapportage over de voortgang aan Provinciale Staten en betrokken gemeenteraden.

3. Veerponten zijn belangrijke fietsverbindingen en worden structureel gefinancierd

Diverse veerponten in de provincie staan ter discussie, omdat ze dreigen te vervallen, of omdat frequentie op langere termijn niet gegarandeerd is.

De provincie is zich bewust van het belang van veerponten als onderdeel van doorfietsroutes en zorgt met betrokken partners voor structurele ondersteuning van deze belangrijke verbindingen.

4. Fietsroutes moeten comfortabel zijn; schoon en vrij van obstakels

We zorgen voor een hoofdfietsnetwerk van hoge kwaliteit. Deze fietspaden zijn comfortabel, breed, goed verlicht, onderhouden en bewegwijzerd. Paaltjes en andere obstakels hebben geen plek op de fietsroutes. Samen met maatschappelijke organisaties zoals de Fietzersbond verkennen we problemen op en rond de provinciale fietspaden en zetten haast achter het oplossen van de belangrijkste knelpunten.

- Verwijder alle onnodige paaltjes (en gevaarlijke hekjes)
- Als paaltje of hekje noodzakelijk is, voldoet de vormgeving aan de normen van CROW (kennisinstituut voor verkeer en veiligheid)
- Fietspaden worden schoongehouden bij gladheid, vallende bladeren en andere rommel
- Comfortabele fietspaden (asfalt in plaats van tegels of steenprint)
- Langer groen licht voor fietsers en goede onderlinge afstelling, zodat fietser door kan rijden
- Fietsers hebben voorrang op doorgaande fietsroutes (en worden niet kunstmatig uit de voorrang gehaald)

5. Binnen de bebouwde kom verlagen we de snelheid naar maximaal 30 km/u

Provincie maakt afspraken met gemeenten over het hanteren van een maximumsnelheid van 30 km/uur in de bebouwde kom als leidend principe, met de mogelijkheid om op doorgaande wegen hiervan af te wijken als het veilig kan (met bijvoorbeeld vrijliggende fietspaden).

Gemeenten stellen hiervoor concrete plannen op.

6. Er zijn goede fietsvoorzieningen, waaronder voldoende rust- en waterpunten, mogelijkheden tot fietsreparaties, etc.

- Goede stallingsmogelijkheden die voldoen aan Fietsparkeur bij supermarkten, voorzieningen en andere plekken waar veel fietsers komen.
- Goede bewegwijzering voor fietsers.
- Fietsservicepunten onderweg. Langs fietsroutes worden plekken ingericht waar fietsers kunnen schuilen en de fiets kunnen repareren, opladen of stallen. Ook worden sanitaire ruimtes, watertappunten en EHBO-uitrusting aangeboden. Deze servicepunten worden in samenwerking met betrokken bedrijven aangelegd bij trein- en busstations, horeca en culturele plekken.
- Meer fietsenstallingen bij treinstations, bushaltes en winkelgebieden. Er moeten in de komende vier jaar tenminste 20.000 nieuwe stallingsplekken bij stations worden gebouwd.
- Reizigers moeten 24 uur per dag een OV-fiets of andere deelfiets kunnen huren. Er komt één systeem voor het reserveren en huren van deelfietsen in de hele provincie.

7. Goede fietsroutes door de duinen, met behoud van natuurwaarden

De Provincie heeft eerder het stimuleren van fietstoerisme als doel geformuleerd in het beleidsplan "perspectief Fiets", aangenomen in 2019. Ingrepen in de duinen zorgen voor verstuing van duinen, waardoor fietspaden verzanden. Zandverstuivingen zijn toelaatbaar, als er de garantie is, dat een fietspad niet verzandt of er volwaardige, befietsbare alternatieven worden aangelegd. Bij nieuwe natuurbeheersplannen moet het belang van (duurzame) recreatie expliciet worden opgenomen en uitgewerkt.